

بسمه تعالی

سازمان جهاد کشاورزی مازندران

قابل توجه دامداران گرامی

"بیماری زبان چوبی در گاوها"

بیماری زبان چوبی که به آن *اکتینوباسیلوز* گفته می شود، یک بیماری شناخته شده در گاوهای بالغ می باشد که بافت های نرم بخش های دهان حیوان را درگیر می نماید. عامل بیماری، باکتری *اکتینوباسیلوس لیگنیرسی* می باشد که جزء میکروب های طبیعی قسمت بالائی دستگاه گوارش نشخوارکنندگان می باشد.

باکتری معمولاً از طریق جراحات و زخم های ایجاد شده در پوست توسط مواد غذایی خشبی مثل تکه های چوب و غلات سخت، وارد مخاط نواحی داخلی دهان حیوان می شود. این بیماری نسبتاً حاد است و ورم در قسمت آسیب دیده، زیر فک و غدد لنفاوی ناحیه مربوطه وجود دارد.

علائم بالینی عبارتند از:

ریزش بزاق بیش از حد، مشکلات در جویدن و بی اشتهائی. بیماری به ندرت به صورت شیوع در چندین حیوان به طور همزمان در گله مشاهده می شود و عمدتاً به صورت تک گیر مشاهده می شود و غالباً در ارتباط با تغییر رژیم غذایی دامها می باشد. باکتری عامل بیماری "زبان چوبی" در گاوها می توانند بر روی بافتهای نرم در هر نقطه از دستگاه گوارش (از جمله شکمبه و نگاری) تأثیر بگذارند و ممکن است به عنوان یک بیماری مزمن تا مدت شش ماه دوام بیاورد.

کنترل و پیشگیری بیماری:

با توجه به اینکه، خودداری از چرا در مراتع با علوفه خشبی امکان پذیر نمی باشد، لذا پوشش گیاهی در این مواقع خطراتی را به همراه دارد. به همین ترتیب، از مصرف سیلوی آلوده به خاک، یونجه یا نی یا علف هرز، برای جلوگیری از خطر آسیب در غشاهای مخاطی در دهان حیوان، خودداری شود.

چرای علوفه زبر می تواند یک عامل خطر برای زبان چوبی باشد زیرا ممکن است باعث ایجاد صدمه در دهان شود. در موارد وقوع انفرادی بیماری در یک گله، بهترین روش برای پیشگیری و کنترل، جداسازی و درمان حیوان در اولین زمان مشاهده علائم است. حیوان تا زمانی که تمام علائم از بین نرود، مجدداً به گله برگردانده نشود، زیرا منبع بالقوه عفونت برای بقیه دامهای گله است. جداسازی حیوانات مبتلا و درمان زودرس بهترین اقدام کنترلی برای جلوگیری از گسترش بیشتر بیماری است.

در صورت بروز شیوع *اکتینوباسیلوز* جلدی، باید اشیای خشن در محیط (مانند موانع خوراک) برداشته یا اصلاح شوند تا از سائیدگی پوست جلوگیری و اجازه ورود باکتری ها را ندهند. از آنجا که باکتری های ایجاد کننده بیش از ۵ روز در محیط زیست زنده نمی مانند و در دهان گاو سالم وجود دارد، از بین بردن منبع تغذیه نامناسب برای کنترل بیماری در یک گله کافی است.

اگر مشکل همچنان ادامه داشته باشد، مهم است که به دنبال منابع بیشتر عوامل مستعد کننده و از بین بردن آنها باشیم.

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی مازندران